АТЕЉЕ 212

Редитељка:
Јована Томић

Играју:
Ана Мандић
Јована Стојиљковић
Тамара Драгичевић
Урош Јаковљевић
Александар Вучковић

Алис Берч

Револт

сезона 2022/23

a

АЛИС БЕРЧ (Alice Birch) **РЕВОЛТ**

Наслов оригинала: **Revolt. She said. Revolt again.**
Наслов превода: **Побуни се. Рекла је. Опет се побуни.**

Преводитељка: **Радмила Радовановић**

Редитељка: **Јована Томић**
Драматург: **Димитрије Коканов**
Сценографкиња: **Јасмина Холбус**
Костимографкиња: **Селена Орб**
Кореограф: **Игор Коруга**
Композитор: **Лука Мејџор**
Организатори: **Јелена Фатић** и **Бошко Радоњић**
Асистенткиња драматурга: **Исидора Милосављевић**
Асистенткиња костимографкиње: **Нађа Вукореп**
Израда маски и костимске реквизите: **Благовест Василева**

ПОДЕЛА
Ана Мандић
Јована Стојиљковић
Тамара Драгичевић
Урош Јаковљевић
Александар Вучковић

Инспицијенткиња: **Милица Дедић**
Суфлерка: **Анка Милић**
Асистенткиња иснпицијенткиње: **Ђурђа Бојовић**

Дизајн светла: **Марко Ђокић, Игор Миленковић** и **Јасмина Холбус**
Дизајн звука: **Драган Стевановић Багзи**
Шминка: **Дубравка Бушатлија**

Фотограф: **Бошко Ђорђевић**

Позориште Атеље 212
Сезона 2022/2023.
Премијера: 23. децембар 2022.
Сцена „Мира Траиловић“

РЕВОЛТ. БЕЛЕШКА ДРАМАТУРГА

Алис Берч (Alice Birch) једна је од најзначајнијих представница савремене британске драмске књижевности у 21. веку. Њен драмски рукопис можемо окарактерисати као део наслеђа најрадикалнијих ауторки енглеске драме 20. века, какве су Сара Кејн (Sarah Kane) и Керол Черчил (Caryl Churchill). Берч је у различитим фазама свог стваралаштва истраживала форму текста од пропитивања монолошке драмске конструкције (*Many Moons*) преко разбијања и напуштања драмских елемената у тексту (*Побуни се. Рекла је. Опет се побуни.* и *Anatomy of Suicide*) до постављања текста као слагалице за будућу представу (*BLANK*). У случају текста *BLANK* ауторка дословно нуди три категорије драмских сцена и у њима понуђених сто могућих сцена, а будуће ауторе представе позива да сами одаберу материјал који ће користити у представи. *BLANK* је сет сцена одакле редитељ и сарадници узимају само оно што желе и што им је потребно да би направили своју оригиналну целину – јер сама списатељица целину не нуди – већ отвара низ могућности. *Побуни се. Рекла је. Опет се побуни.* текст је у коме ауторка истражује форму драмског текста. На неким местима она инсистира на традиционалним драмским елементима, а на другим местима их укида, такво кројење текста упућује на разматрање различитих могућности драме, текста као полазишта.

Побуни се. Рекла је. Опет се побуни. наслов је драме којим ауторка прецизно одређује комплетан свој текст. Не само да наговештава фрагментарност текста тиме што и наслов раздваја тачкама у троделној структури, већ пре свега оваквим насловом означава његову политичност. Жена је рекла, дакле побунила се, и поново ће да каже. Говорити јесте вид побуне. Преузети језик, то средство фалоцентричне и логоцентричне културе, пре свега је борба за сопствени, женски глас. На нашу радост, живимо у времену када су женски гласови постали продорнији, чујнији, када су жене смогле снаге да се удружују и да говоре јавно и гласно, да саме говоре за себе. Али, исто тако смо сведоци чињенице да још увек постоје они крици патријархата који ће на сваку пријаву, исказ, реакцију и говор жене изнети сумњу у валидност њеног исказа и веродостојност њеног гласа. Оно што Алис Берч ради овим комадом јесте инсистирање на понављању говора, на неодустајању у борби да се женски глас чује. И пре свега да говором жена интервенише у своју, нашу сурову патријархалну реланост у нади да ће је изменити.

Ауторка преиспитивање света у коме живимо развија кроз различите огледе мушко женских односа. На пример, шта се деси са језиком, када у патријархату уобичајене говорне улоге у/о сексу буду замењене између мушкарца и жене? Преиспитује чин „романтичне просидбе“ и склапање брака као друштвеног (и пре свега говорног) чина, критички сагледава институцију брака, проблем рада у капитализму, трауму након силовања, породично насиље… Она организује текстуалну, драмску, језичку побуну да би је констатовала као још једну неуспелу епизоду, али као искуство којим најављује нову борбу – *Опет се побуни.*

„Ова представа не треба да укључује лепо понашање.“ Ово је један о упута које ауторка даје. Говорећи о свом тексту она каже: „Са Револтом сам знала да желим да кажем нешто веома гласно и знала сам да сам побеснела. Читала сам много ствари које су ме чиниле љутом. Али чим почнеш да нешто називаш „љута драма о феминизму“ људима постане непријатно. Нисам желела да разговарам и да објашњавам поново зашто нам је потребна реч феминизам.“

Редитељка Јована Томић је радећи на овој представи управо адресирала проблем уобичајене реакције великог дела гледалаца на употребу речи феминизам. Схватила је да постоји зазор, неразумевање и страх, аутоматски отпор спрам садржаја који је именован као феминистички и желела је да управо са тим људима комуницирамо на ову тему. Оно што је детектовала као проблем који жели да адресира овом представом јесте проблем агресије – онога што је иманентно патријархату. Како говорити и радити против нечега, како интервенисати унутар одређеног контекста, а све време избегавати да употребиш језик тог контекста против кога се бориш? Како не користити насиље и агресију, а не бити пасиван у борби против истих? Питања су се непрестано отварала у процесу рада.

Димитрије Коканов

РЕВОЛТ. БЕЛЕШКА РЕДИТЕЉКЕ

Алис Берч својим текстом отвара питање положаја жене данас у патријархату. Мене је занимало шта се дешава на микро плану, између двоје људи, било да су они љубавни пар или мајка и ћерка или пријатељи, колеге на послу. Ако погледамо шта се крије иза флоскула, памфлета, маркетиншких слогана који исцрпљују речи као што су феминизам, патријархат, борба, револуција итд, а самим тим све нас удаљавају од правог значења и суштине тих појмова, ако погледамо шта стоји иза тих великих речи, видећемо да стоје појединци, парови и породице, пријатељи, који сви јако желе да припадају негде и да буду блиски са неким. Блискост подразумева отвореност ка неком другом, искреност па самим тим и рањивост, а рањивост се (у капитализму и патријархату) третира као знак слабости, некомпетентности, нерелевантности. Због тога се користимо различитим средствима, а пре свега језиком као извором моћи, да победимо и надјачамо другог, да бисмо се заштитили. Остајемо сами, усамљени и исцрпљени. Долазимо до тога да је данас најсубверзивнији појам, па тако и најнеадекватнија реч заправо љубав, а сви толико желимо да осетимо управо љубав. Револт се крије у том облику одважности, јер онда снага појединца не подразумева доминацију, већ емпатију.

Јована Томић

РЕВОЛТ. БЕЛЕШКА СЦЕНОГРАФКИЊЕ

Књижевница Алис Берч у дидаскалији своје драме одмах указује: *„Нема потребе за било каквом сценографијом. Представа би требало да може да се игра без реквизита.”*
Преда мном је велики изазов, помислих. Намера да се укине сценска илузија подразумева избегавање сваке миметичности. Отклон од сценског декора позива на разоткривање позоришта. Потребно је обрисати завесу, просторну границу и разоткрити механизам сцене, акцентовати реалан простор. Дакле, деконструкција опонашања простора. Али деконструкција није поништење, она почиње од нечег управо супротног, јер се састоји од седиментираних структура које обликују дискурзивни склоп. Према томе деконструкција може да заузме позицију спрам структурализма и да наметне питање да ли сценски декор само опонаша неку постојећу стварност, или ствара властиту?

Која је то примарна територија или перцептивни простор – за који се може рећи да је „парче“ простора који људи памте? Архитектура је простор помирења, сцена је простор конфликта и очекивања. Празна сцена је отворена чекаоница приче. Одсуство сваког облика на сцени је могуће због присуства приче. Овде не треба тражити форму већ празнину или ухваћену светлост.
Не постоји празна сцена, постоји само испражњен простор који најављује.

Јасмина Холбус

РЕВОЛТ. БЕЛЕШКА КОРЕОГРАФА

Када се питам шта је тело, обично га прво дефинишем као биолошку, физичку одредницу у времену и простору. Када се запитам – чије је тело? – сетим се да као деца не поседујемо своја тела, већ су она рефлексија окружења којима смо изложени (родитеља, породице, образовних институција). Иако верујемо да кроз сазревање градимо аутентично и самостално „моје тело“ (понашањем, кретањем, гестикулацијом, одећом, говором, мимиком итд.), које изводимо свакодневно пред другима и за друге – оно заправо увек остаје културолошки, друштвени, политички, класни, филозофски, историјски, географски, биомедицински конструкт. Потом, разноразни (државни, институционални, друштвени итд.) системи присвајају „моје тело“ – као своје тело. А онда се ми побунимо. У моменту проживљавања данашње културолошке револуције која редефинише шта је и чије треба да буде женско тело, Јована и ја удружено промишљамо ова питања већ неко време у конвенцијама сценског простора и позоришног апарата. Изградњом специфичног језика и појединачног и колективног тела, у овој представи поигравали смо се методолошки са односом између унутрашње/приватне својине тела (емоције, афекти, стања, потребе) и спољашње/друштвено-културолошке својине тела жене. Како тело мора да се понаша данас? Како може да се понаша? Како жели да се понаша? Која осећања отеловљује? Какве афекте комуницира? Како то комуницира са другим телима? Како се побуна за своје тело данас позиционира између ратовања и рањивости?

Игор Коруга

РЕВОЛТ. БЕЛЕШКА КОМПОЗИТОРА

Револт представља наставак звучног истраживања које смо Јована и ја започели на представама *Блудни дани курат̄ог Јонија* (Ujvideki Szinhaz, 2021.) и *Дјеца сунца* (ЦНП, 2022.). Истражујемо одустајање од употребе мелодије, хармоније, и јасно артикулисаног ритма као главних средстава за постизање атмосфере и динамике. Ослањамо се на текстуре, претапање једног асоцијативног звучног импулса у други, одсуство препознатљивих инструмената замењује палета обрађених звукова, постављених простора. Мени је узбудљиво да направим звук који је на ивици баналности, али који својом емотивном прецизношћу изненади слушаоца снагом којом евоцира сећање, искуство, мисао. Реч је о развијању новог језика, у представи *Револт*, али и уопште када говоримо о звуку Јованиних представа на којима ја сарађујем као композитор. То је језик који се ослања великим делом на модерну продукцију, распарчаност и непрецизност снимљених изведби, и поставку елемената која уводи термин рубато у нову, проблематичну територију.
У процесу рада на *Револту*, посебно сложена и узбудљива била је одлука о месту музике и приступу целини. Развијали смо језик музике тако да грандиозне коначне поруке уступају место недостатку, празнини, атмосферском притиску, осећају прожимајућег умора који тражи своје разрешење до самог краја и налази га, можда, нисам сигуран.

Лука Мејџор

Револют

Алис Берч (Alice Birch) рођена је 1986. године. Енглеска је драмска списатељица и сценаристкиња. Била је део програма за младе на Рojал Корту (Royal Court). Често сарађује са позоришном редитељком Кејти Мичел (Katie Mitchell). Активно учествује у различитим извођачким праксама, као списатељица и драматуршкиња. Драме су јој извођене и награђиване у Енглеској и широм света. Једна је од најзначајнијих представница савремене драмске књижевности на енглеском језику.
Сценаристкиња је награђиваних ТВ серија као што су *Нормални људи* (Normal people) према истоименом роману Сали Руни, те серије *Наследници* (Succession). Ауторка је сценарија за филмове *Леди Макбет* (Lady Macbeth) и *Чудо* (The Wonder).
Добитница је награда: Џорџ Дивајн Аворд (George Devine Award) за комад *Побуни се. Рекла је. Опет се побуни.* потом Сузан Смит Блекбурн (Susan Smith Blackburn Prize) 2018. године за комад *Анатомија самоубиства* (Anatomy of a Suicide), а била је финалисткиња за исту награду 2015. и 2012. године. Алис је изабрана у групу 50 најиновативнијих креативних умова енглеске 2016. године. Номинована је за награду Фридрих Луфт (Friedrich Luft Prize).

Јована Томић рођена је у Београду 1990. године. Основне дипломске и мастер студије завршила је на Факултету драмских уметности у Београду, на одсеку позоришне режије у класи Алисе Стојановић. Режирала је представе (избор): Господин Бидерман и пиромани, Урнебесна тама (Атеље 212), Лолита (Мадленианум), Лисистрата (Народно позориште Суботица), Натан Мудри, Мој муж (Југословенско драмско позориште), Лива да пуна таме (Народно позориште Београд), Кретање (Битеф театар), Боли коло (Народно позориште Ужице), Блудни дани куратог Џонија (Новосадско позориште), Мидлсекс (Српско народно позориште), Деца сунца (Црногорско народно позориште).
Добитница је награда „Неда Деполо“ и „Бојан Ступица“.

ПРОДУКЦИЈА И ТЕХНИЧКА РЕАЛИЗАЦИЈА

Организатор опреме/извођења представа: **ВОЈИН БУТКОВИЋ**
Помоћник директора позоришта / Сектор технике и информационих технологија: **ГОРАН МИРКОВИЋ**
Графички уредник: **МАРИЈА ЈЕВТИЋ**

СЦЕНСКА ОПРЕМА
Кројачки радови: **ЉИЉАНА МИЈАИЛОВИЋ, КОСАНА ВУЧКОВИЋ, ДРАГАН МАРЈАНОВИЋ**
Столарски радови: **МИЛАН ЦВЕТКОВИЋ**
Браварски радови: **АНДРЕЈА ПЕТРОВИЋ**
Асистент дизајнера-оператер: **АЛЕКСАНДАР ТЕРЗИЋ**
Магационер/економ: **ПЕТАР ВЕЉКОВИЋ**

СЦЕНСКА ТЕХНИКА
Шеф позорнице: **ВУЧЕ ВУЧЕТИЋ**
Помоћник шефа позорнице: **МИЛОШ ЋИРИЋ**
Цуг мајстор: **АЛЕКСАНДАР ЂУРЂИЋ, ЗОРАН СИМИЋ, ТОМИСЛАВ РАДОСАВЉЕВИЋ**
Декоратери: **ДРАГАН ЋИРОВИЋ, МИЛОВАН МИЛОВАНОВИЋ, МИША МУРАТОВСКИ, МИЛАН СТАНОЈЕВИЋ, ЛУКА ВАСИЉЕВИЋ, МИЛОШ ЂОРЂЕВИЋ, РАДИВОЈЕ ТОМАШЕВИЋ**
Шеф транспорта: **МАРКО СТАНОЈЕВИЋ**
Транспорт: **МАРКО СУБОТИЋ, ЗОРАН ЈАНКОВИЋ**
Главни реквизитер: **САША ПИВАЉЕВИЋ**
Реквизитери: **МИЛАН РАДОВИЋ, ДЕЈАН СТОЈИЉКОВИЋ, ДРАГАНА РИСТИЋ**
Главни шминкер: **ДУБРАВКА БУШАТЛИЈА**
Шминкер: **ЈОВАНА СИМИЋ, НЕВЕНА ПЕТРОВИЋ**
Шеф гардеробе: **ГРОЗДАНА СТАНОЈЕВИЋ**
Гардеробери: **БРАНКО ПЕТРОВИЋ, СЛОБОДАНКА ПЕТРОВИЋ**
Расвета: **ДРАГАН МАСЛАРЕВИЋ, МАРКО ЂОКИЋ, ДУШКО КОВАЧЕВИЋ, МАРКО ПАВЛОВИЋ, ИГОР МИЛЕНКОВИЋ**
Шеф звука: **ДРАГАН СТЕВАНОВИЋ – БАГЗИ**
Звук: **МИРОСЛАВ ПЕТРУЉЕВИЋ, ЛИДИЈА МИРОВИЋ**
Видео: **МАРКО ВУКОТИЋ, ИГОР ДОЈНОВ**

Дизајн плаката: **МАРИЈА ВИЛОТИЈЕВИЋ**
Дизајн програм: **МАТИЈА СИМОВИЋ**
Помоћник директора позоришта / Сектор продукције и маркетинга: **ЈЕЛЕНА ТВРТКОВИЋ**
Руководилац послова за односе са јавношћу и маркетинг: **АНЂА БРСТИНА**
Службеник за односе са јавношћу и маркетинг: **БИЉАНА ШЕГО**
Драматуршкиња: **ЈЕЛЕНА МИЈОВИЋ**
Драматург: **ДИМИТРИЈЕ КОКАНОВ**
Помоћник директора позоришта /Сектор правних и финансијско рачуноводских послова: **БИЉАНА ВУЛОВИЋ**
Помоћник директора позоришта/Сектор уметничког ансамбла: **МАША МИХАИЛОВИЋ**
Директор позоришта: **НОВИЦА АНТИЋ**

сезона
2022/23

Позориште Атеље 212, Београд, Светогорска 21
тел. благајне: + 381 11 3247 342, 322 66 26
имејл: atelje212bilet@atelje212.rs
www.atelje212.rs

АТЕЉЕ 212

Београд
www.beograd.rs